

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÒDICH CATALANISTA

Any 4.—Núm. 154.—Diumenge 19 de Juliol de 1903.

LO QUE VOLÈM

Volèu per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y establint que la reserva regional forsova presti servey tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

«Volèm la llengua catalana ab caràcter oficial y que sian catalans tots los que desempenyin càrrechs públichs: volèm Cortes catalanas, no sols per estatuhir nostre dret y lleys civils sino tot quant se refereixi á la organizació interior de nostra terra; volèm que catalans sian los jutges y magistrats y que dintre de Catalunya's fallin en última instancia ls pleys y causas: volèm ser árbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volèm, en fi, la facultat de poder contribuir á la formació del exercit espanyol per medi de voluntaris ó diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y establint que la reserva regional forsova presti servey tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897).

Acabèmh

L'actitut de Lo CAMP en l'assumpció Artal, actitut ben clara, ben definida, exposada ab llealtat y franquesa catalanas, ha concitat contra nosaltres los odís d'una massa inconscient, reduida però cridanera, y ls insults dels vividors polítichs quina única tasca fou l'explotació d'aquesta mateixa massa, tant en las épocas de prosperitat com en los actuals moments de desesperació y de miseria. No tenim empaiç en declararho: de bon principi, vegerem que las nostras observacions, fillas de la bona fe, de la reflexió y de l'estudi, no surarian pel damunt de la multitud suggestionada, fácil a l'enlluernament y poch disposta a pesar ab fredor las ventajias y ls inconvenients d'una empresa. Però'l temp de la nostra ánima catalanista, que professa culte sincer a la llibertat y a la democracia, no per haverlas sentidas predicar, sino perquè las practica a totas horas, no s'hi podia avindre a callar y a seguir la corrent, sense senyalar los perills d'una campanya fonamentada en vagas promesas de beneficis y guanyes que no resisteixen la més lleugera crítica.

Hem dit tot lo que teniam obligació de dir, y de lo que ha aparegut en aquestas planas ahont no s'hi ha defensat may cap interès particular, que conservan una honra inmaculada, enveja de molts, que no estigueren ni estarán may a disposició de l'escriptor venal que balla al sò de la moneda, ni ns ne penedim ni tenim perquè rectificarlo. No són las nostras conviccions y las nostras ideas, bri de palla que'l vent mou a son capritxo; no són tampoch las nostras afirmacions febles arrogancies que cedeixen devant d'una pressió forta o d'una amenssa descarada.

Mes, estem convensuts que al punt a que han arribat las cosas és inútil seguir endevant, ni per altra part n'hi ha cap necessitat. Comprenem la discussió rasonada y seria; no comprenem que al volguer esbrinar la veritat s'emplei com a medi y com argument la provocació canallesca, l'insult y la calumnia. La frase d'en Santiago Rusiñol, de que no hi fa res passar per Quixot en un país ahont hi ha tants Sancho Pança que pasturan, téls seus inconvenients. Y l'inconvenient més gròs, com senyala un autor francès, és que la multitud, contra la qui nosaltres hauriam de lluitar, no ha tingut may set de veritat: se desvia devant de las evidencias que la disgustan, preferint deificar l'erro, si l'erro la sedueix; qui sap ilusionarla se'n fa amo fácilmente, però qui intenti desilusionarla será sempre la seva víctima.

No cal, donchs, que prediquem en desert. Deixem que passi la riuada sense oposarhi'l més petit obstacle. Fem més encara: si podem, empenyem ab totas las nostras forsas la corrent, pera que vagi més depressa, pera que l'embestida sia més forta, pera que arribi més aviat al terme que tothom desitja. Quina llástima que no estiga en nostra mà la cessió dels terrenos del Moll de Costa! Ab quin plaer y ab quina satisfacció la firmariam aquesta concessió per la que tant treballa'l poble de Tarragona, abandonant, despreciant o no recordantse de la defensa d'altres interessos més sagrats, més importants y que de més aprop l'afectan!

Mes avall, en article apart, puntualisem la nostra actitut y las afirmacions que ha fet Lo CAMP, donant per acabada tota discussió que baix lo punt de vista econòmic, higiènic, mercantil y de conveniencia local, estavian dispostos a sostenir en la «Secció Lliure», homes de grans presonias y saber, alguns d'ells veritables eminencias en lo ram respectiu. La hum molesta, los respandors de la veritat ferixen egoismes y conveniencias que's posan per damunt dels

interessos generals y de la salut del poble que havia sigut fins ara suprema llei... Aixís, val més callar.

Callèm, si; però anèm arpeglant mentrestant tots los diaris que s'han ocupat d'aquest assumpto, y desèm los ben desats. Lo temps és lo gran mestre de l'home, dels pobles y de l'humanitat tota. L'experiencia és casi l'únic procediment pera fer arribar la veritat fins a l'ànima de las multitudes. Ab temps y ab experiencia potser lograreu educarlo a n'aquest pobre poble, víctima unas vegadas de la bullida de las sanchs y otras de l'anemia que s'apodera de son cervell.

Dintre un any o dos tot lo més, si la cessió dels terrenos se realisa, pasarem ba'ans. Es aquest lo moment més anyorat y més felís pera aquells que tenen una fe cega en la virtualitat dels negocis que emprenen. No l'han de temer, donchs, los defensors a autrance del projecte Artal. Nosaltres l'esperarem ab serenitat y ab la conciencia tranquila.

PUNTUALISÈM

Havèm arribat a tal grau de decadencia que avuy nos espliquem y fins trobem lògic y natural, que la majoria del poble s'estigui a casa y que refugi sistemáticamente ocuparse de res que interessi a la ciutat, a la regió y a l'Estat.

L'estimar a Tarragona, lo preocuparse de son enlaurament moral y material, la bona voluntat en discutir y proposar los medis práctichs de sortir de l'estat anèmich en que'n trobem, són qualitats que aquí's tradueixen en defectes, són qüestions personals; són envejas, són... tot lo més dolent y abominable que hi ha en lo repertori dels mals patriotas.

Quan la guerra de Cuba, tothom tracta de ximpler als que creyam que'n sortiriam ab las mans al cap. Los entusiastas de la Marxa de Cádiz, quan vegeren l'inevitable desfeta quedaren tan tranquils ab la ridícula exclamació de «¡nos han enganyat!» sense pensar que sols se deixan enganyar los tontos y ls créduls.

Quan lo de la célebre Liquidadora, propietaris que ja havian alsat tontament lo preu dels lloguers en previsió de que no hi hauria pisos per quin voldria, y industrials que ja creyan sentir la remor d'una pluja de diners que faria vessar llurs calaixos, armaren una cridoria infernal contra nosaltres que aconsellavam s'estudiar si lo que donavam compensaria lo que'n oterian y si lo que'n oferian podia complir-se.

L'haver tingut la desgracia d'encertar en altres casos, y dihem desgracia perquè hauriam volgut equipararnos en bé de Tarragona, no ns serveix de res ni's té en compte pera jutjar la nostra actitut d'ara. No volèm dir que tinguem la ridícula pretensió de volguer passar per infalibles; però fins en lo cas de que fós possible que anessim equivocats, nostras observacions deurian agrairse perquè demostran que per damunt d'amistats y de tot, hi posuem lo bé de Tarragona, únic objectiu de la campanya que sostenim pera defensarnos de las falsas imputacions y dels grollers insults que'ns han dirigit periòdichs y personas que valdria més que callessin.

Nosaltres, y'ns fa pena tenir de repetirho tantas vegadas, no havèm combatut lo projecte Artal. Tindrèm lo nostre criteri particular respecte á la part mercantil del negoci, criteri fonamentat en los resultats dels ensaigs fets y ab l'opinió de personas de experiencia en l'article, competents y que han estudiat la materia; però aquest criteri no ha jugat fins ara, ni l'havèm fet servir d'argument perquè l'equivocació o l'acert en los càlculs prou que resultarán en la practica, pedra de toch ahont cada

día s'hi estrellan nombrosas ilussions y esperansas esbojarradas.

No havèm tractat donchs de res més que de la qüestió d'emplasament; y pera que's vegi, copiarèm lo que deyam lo 14 de Juny:

«1.º Que'ls regidors amichs nostres y Lo CAMP DE TARRAGONA han sigut los primers que han patrocinat lo projecte de la portada de bous argentins.

2.º Que'l projecte Artal mereix tota classe d'apoyo y simpatía, modificant si és possible'l punt d'emplasament dels corrals.»

Y concretant més lo pensament, deyam lo passat diumenge:

«NOSALTRES ESTÈM DISPOSATS A SOSTENIR Y A PROBAR FINS A L'EVIDENCIA, QUE SI LA REALIZACIÓ DEL PROJECTE ARTAL DEPENDEIX ÚNICA Y EXCLUSIVAMENT DE LA CESSIÓ DELS TERRENOS DEL MOLL DE COSTA, NI HI HA TAL NEGOCI, NI HI HA TALS BOUS, NI'L PROJECTE ÉS ALTRA COSA QUE UNA QUIMERA.»

Lo que diguerem allavors ho havèm dit sempre, ho refermarem en la reunió del Centre Federal y ho repetim avuy, puig no se'ns ha convenut de que sols existeixen los terrers del moll. N'hi ha d'altres, tocant al ferro-carril y comunicant ab lo moll per lo viaducte que ara's construeix, que poden servir perfectament. Es clar que aquestos terrers de compra o de lloguer, costarian més o menys, mentre que'ls del moll serian gratis; però una empresa que ha de tenir vapors especials y molts cents mils duros pera'l negoci, ¿pot o no pot gastar una relativa insignificancia en terrers? Aquesta és la qüestió.

Com en lloch de rahons y arguments se'ns donan insults; com sembla que hi ha personas interessadas en inflar lo gòs y a tegiversarho tot ab fins personals y polítichs, farem punt final per avuy y deixarem de banda las diferencias d'emplasament, tota vegada que's tracta d'un cas consumat, segons se digué en l'esmentada reunió, com fet consumat és també la qüestió del dictamen de la Junta provincial de Sanitat, a pesar dels rumors que s'han fet públichs y que ningú s'ha cuidat de desmentir.

Y encara farem més: cooperarem y ajudarem a la més prompte obtenció dels terrenos del moll, pera que la cessió's firmi si pot ésser demà mellor que passat, a l'objecte de que tot lo que s'ha promès comenci a complir-se d'aquí poch mesos. Creguin que tenim verdadera impaciencia pera veure que'n surt de tot això, y quan ho haguem vist será qüestió de parlarne.

Mentrestant anirèm recullint papers y datos.

ELLS Y NOSALTRES

Qui som los catalanistas? Aquesta pregunta és contestada de diferents modos segons los ideals polítichs de la persona que la contesta. Pels soi disant llibertaris, lo catalanisme és una cosa reaccionaria, una enganyifa pels obrers que cercan una fórmula de benestar, que treballan pel seu perfeccionament; una invenció dels clericals y dels explotadors del pobre. Pels liberals de tots los matissos, és un obstacle per l'evolució progressiva de la societat. Pels elements d'ordre, pels conservadors de l'actual estat de cosas, un destorb pels seus mangonejaments polítichs, per la seva digestió pacífica, que'ls omplia'l cervell de caborias y no'ls deixa pahir ab tranquil·litat. Y per últim, pels partidaris del règim absolutista, pels carlins, pels regionalistas d'ocasió, una invenció monstruosa del racionalisme, de las sectas masònicas y dels enemics de l'Església.

Devant de las acusacions que's fan als catalanistas, quinas armas podèm oposarhi? Los nostres ideals encarnats en un programa que está per sobre las fórmulas polítichs de llibe-

ral y antiliberals, las nostras conviccions fermas, la nostra honradesa privada y pública y la nostra bona fe. Tots ells, los de la dreta y ls de l'esquerra, vermells o negres, podran combatrens a sanch y a foch, podran considerarnos com enemich comú de tots, que nosaltres ni perdrem la nostra serenitat, ni's debilitaran las nostras conviccions, segurs de que la veritat té de sobressurtir sempre per més que la fa'setat y la mala fe siguin patrimoni de las majorias.

Al catalanisme se li nega'l dret a la vida, y per això la calumnia és l'acusació dels nostres contraris. Si pren part en una lluita electoral tots los medis són bons per atacar-lo. Si per la conveniencia dels mateixos ideals s'alia ab los de la dreta, los de l'esquerra'l tractan de reaccionari y clerical y si al contrari, los altres lo maltractan de liberal y masònic. Es per ells la seva única preocupació, fan com qui'l desprecian y és que'l temen. No poden arribar a comprendre que no és ni avansat ni reaccionari, que'l catalanisme és sols l'autonomia, la vida y'l benestar de Catalunya: una inspiració en las lleys democráticas que la feren gran en altres temps, arregladas a las necessitats modernas, tal com succeïx en los pobles més civilisats y progresius del món.

Se li nega'l dret a la vida al catalanisme en tots los seus actes, y com si aquestes necessitessin lo reclam de la premsa caciquista per adquirir gran importancia, vé aquesta vomitant insults y grosseries, atacant honras que están molt per sobre de las dels que inspiran y escriuen aquestas baixesas. Se'ns nega'l dret que tenim de veillar pels nostres interessos privats y pels del poble, se'ns nega'l dret de discutir tot lo que pugui perjudicar y beneficiar la nostra ciutat y la nostra patria. Y tot, perquè? perquè'ns temen per més que diguin lo contrari; perquè están convensuts que som los que tenim d'acabar per sempre ab la seva vida política carregada de infamias y de bordas passions.

Ells; los caciquistas, nos atacan ab una entesa digna d'una causa més noble per més que innobles siguin los medis de que's valen. Ells que han mangonejat durant tota la seva vida ls interessos del poble y que si van mal administrats a ningú poden donar la culpa; ells que són l'únic apoyo de guberns centralistas que no han fet res de profit per l'Estat, que han sacrificat doscents mil fills del treball, que han perdut territoris, diners y dignitat; ells que són los amos de tot, de vidas y hisendas com los antics senyors feudals, són los que nos combaten aliats ab los vermells y ls negres, y'ns combaten fent treure la cara als seus gossos paters, als que podriam anomenar caciquistas de menor quantia, gent assalariada que arrossega'l ventre y escup verí com las serps, per una mi-erable almoina, per unas engrunas que li llessa'l seu amo y capítot.

Vingan lluitas y combats que nosaltres sempre som al mateix lloch. Cada un d'ells será pel catalanisme una victoria y pels nostres enemichs un día menys de vida.

Lo que són las vagas

Opinions d'un obrer

Sent com són tants los inconvenients que portan las vagas, hauriam d'ésser un recurs extremadíssim, al que no s'hi deuria acudir sino quan s'haguessin agotat tots los medis de concordia; però desgraciadament no és aixís, sino que sembla que pera certs individus la vaga és lo fi, y las reivindicacions obreras sols un medi o pretext pera arribar a la vaga. Aquesta invenció de conceptes contribueix en bona part a que las vagas siguin de tan difícil solució y llurs efectes tant més fatals pera'l treballador. S'ha notat, en efecte, que las agrupacions que's declaran més so-

vint en vaga, són precisament las menys castigadas en la fatal lluita per la vida, cosa que s'explica perquè tenen més medis de resistencia; y en cambi los oficis que podriam dir inferiors perduran en son estacionament miserable, lo que fa que siguin desertats, en perjudici dels demés que per dita causa sufrenen plèora de brassos, lo qual ocasiona un desequilibri y un general malestar que subsistirà mentres la conquesta de las reivindicacions obreras se fi a las vagas, en lloch de buscar un medi més racional y equitatiu que tendeixi a una relativa igualtat, procurant mellorar sempre als més desatesos.

Aquesta obsessió per las vagas com a panacea social nos ha portat a l'incomprensible aberració de las vagas generals, que fins donant per sentat que las vagas parcials siguin inevitables y deixant de part los gravíssims inconvenients que en sí portan, sempre resultarà que las generals no poden portar més que resultats contraris al bé de l'obrer, afavorint sols als que's proposin imposarse pel terrenament a la societat a sa total desintegració y a un retrocés irremediable.

Las vagas generals solen tenir per objecte, o pretext, l'ajudar als que están en vaga parcial; però jo crech que'l patró que no s'hagi determinat a cedir devant d'una vaga entaulada en sa propia casa que li ocasiona seris perjudicis, no's decidirà pas per més que la vaga s'extengui encara que sigui per tot lo món, cosa que no li augmentaria en res sas pèrduas; y en quant als ilusos que creuen que provocant una gran carestia sitiarian al burgès per fam, que recordin que en los setis, que és ahont se presentan los majors conflictes alimenticis, si hi queda algún bocí de pa, se'l menja'l que'l paga mellor; y tinguin per ben segur que, si per medi d'una vaga general fós possible arribar a aquest extrem, las primeras victimas de la fam serian los més pobres.

En cambi, ab lo que costa una vaga general d'alguns dias, n'hi hauria pera sostenirne durant anys de parcial, en la que's limitessin a vagar no més los interessats en lo litigi, ab lo qual assegurarian l'èxit per poch que'ls ajudés la rahó.

Per això dich que las vagas que algunas vegadas han tingut la seva rahó de ser, avuy (sense volguer negar l'estat precari de l'obrer) ha vingut a constituir una especie de moda, que ni té en son abono l'atractiu de la novetat, perquè ja en los anys 1854 y 1855 n'hi vá haver duas de vagas generals a Barcelona, que prou trastorn varen ocasionar a la allavors naixent industria catalana.

Aquest fet convindria que tinguessin present los que tractan d'esbrinar las veritables causas del moviment actual, ja que també ha coincidit ab l'extraordinari renaixement de nostra industria.

Convindria que'l proletariat se convensés, no sols de que las vagas són contraproduents, sino que també auments de salari lograts per medis artificiosos, són completament inútils, y que encara que en un moment donat se duplicuessin tots los salaris, no melloraria gens l'estat del treballador, perquè també duplicaria lo valor de tots los productos necessaris a la vida, succent com vá succeir a n'aquell rey espanyol que, pera conjurar una tremenda crisis econòmica, vá decretar l'aument del valor de la moneda, logrant ab tan sabia resolució que tot quedés com abans del Decret. Lo que convé, donchs, és procurar l'abaratament dels articles més indispensables a la vida, ja per medis individuals com l'establiment de cooperativas, o be per medis gubernatius com la supressió de l'innormal y antipàtic impost de consúms, quina percepció és tan costosa y que gravita casi exclusivamente sobre las classes més necessitadas.—Agustí ALBERTÍ.

ORNAMENTS D'IGLESIA

DE LA
ANTIGA FÀBRICA
de SEDERIAS Y TALLER
de BRODATS
DE
Fills de Miquel Gusi
BARCELONA

Artística pera Salons
en Bronzo
Bronzo-Or

☞ Y ☞
Teléfono, 42 Plata Santamaría
de la casa
A. y A. Santamaría
BARCELONA

J. CABALLÉ Y GOYENECHÉ
TARRAGONA

Teléfono, 42

Teléfono, 42 Plata Santamaría

RAMBLA DE S. JUAN Nº 48

ORFEBRERÍA RELIGIOSA

Riberenca

Lo poble de Benissara està tan amagat dins de la fondalada de las montanyas que no's veu fins que, gairebé, s'és damunt de las tauladas de sas casas velles y negras.

Damunt del turó més alt, dominant las montanyetas de la rodalia y l'Ebre que serpenteja a son peu, com falcó posat a la punta d'una rama, s'alsa un feixuch castell, lo Castell de Benissara, que's templanis, frares y soldats ensemps, aixecaren per mantindre a ratlla la xusma mora y deixar lliure'l pas del riu.

Affilaradas a l'entorn de la ronyosa montanya, que sosté'l Castell y amaga'l poble antich, s'alsan las blancas casetas del nou vilatge, que, com pollastrets que ja gallean, han fugit de las alas del Castell y peixen alegroyas a la vora-voreta del riu.

Entre las casas y l'Ebre ab suau pendent s'estén l'Arenal, que tothom aprofita: puig, aquí hi ha una bassa de cal, al costat un femer, allà escarba la terra una truja, més lluny una pollera empresona uns quants pollets que piulan afamats de mare y llibertat, al llindar de las hortas una cabreta menja y remuga y a la vora del riu esperant que's estirin dins dels llauts, s'alsan rimeras d'obra, sachos d'ametlla, bots de ví, fardos de regalessia; y omplint tot, y fent nosa a tot arreu, belluga una munió de quitxalla que, esperant l'hora de estudi, corran voltant la bassa de cal, escampan los fems fent figuretas, tiran pedras a la truja, avian los polls, toreen la cabra, jugan a fet per entre'ls fardos y fan trabeta, corrent, a las donas que ab peu nú y faldeta curta venen d'omplir los cantis del riu, d'allà-d'allà, d'hont l'aigua es més llimpia y'l fondo sense llaquim.

Forma'l riu, vora del poble, un colze molt tancat y per matorro's feu, en l'antigor, un canal, lo Galatxo, que escurant lo camí als llauters, recull y conduex las aigües d'un torrentot que sols serveix per escapsar margens y embrutar las aigües del caudalós Ebre.

Entre'l Galatxo y'l riu s'hi estén l'Illeta, cercada d'espessos canyars y ombriols boscos d'aubas, xops, salzers y tamarits que guardan xamosas arbredas de moreras y ametllers que alsan vert brancatje per entre l'oneig de l'espigam de la daurada sembradura y las verdas motas de regalessia que encatifa'ls guarets.

Los xicotets, aixurriats de tot arreu, los més petits s'assentan acabante l'esmorzar, los mitjans jugan a cassola y'ls més otorgadets a cossas damunt del més alt femer de quants torra'l sol a l'Arenal.

—¡Me caso'n l'ou! ¡Jugo?—pregunta Peret, xicot d'onze anys, secardi, moreno, d'ulls negres y lluent que may té en repòs, de nasset prim y llarguet que infla cada cop que respira, boqueta petita y llabis sechs que casi sempre té tancats. Porta un sach buit sota l'aixella y s'acaba un tros de pá, arremangat de pantalons fins al genoll y caragoladas las mànegas de la camisa fins més amunt del colze; espitrat, no's veuen més que menadets de nervis; son cossarró garbós y bellugui tot és de mèlis.

—Juga—li respòn lo pinxo que és dalt del femer y a cossas priva que'ls demés l'escalin.

—Tí,—diu Peret a un baylet que assentat a terra està mirant la lluita —minjat este mós de pá y guardam la talega.—Y apretantse'l trosset de faixa y espitjant lo mocador que com un turbá porta al cap, escupintse a las mans y fregantlas depressa, emprèn l'embestida seguit de tota la canalla, armantse un xafarrancho de cossas, cops, crits, riallas, plors, espentas y caigudas, que no paran fins que tothom, rendit y malmès, rodola per l'arena y queda solet, vermell, suat, nerviós, l'aixerit Peret, damunt de la formiguera d'aixuts fems. Jamay bandera tan bonica ha coronat cap castell.

—Tía Dolores,—diu un noy a una dona que passa,—lo vostre plora.
—¡Guay! ¡Pus que té'l meu fill?
—Que'l xicot del coco Miquel—Joan li ha tirat una cossa que l'ha malmès.
—¡Mirèssel al maxigrando! gran cosa ha fet ja un criol!
—Pus tía Dolores,—respòn Peret baixant de la fortalesa,—qui l'hi feya posar! ¡li dia jo res a ell? Qui no vol pols que no vaiga a l'era. ¡C'aguante! Me caso'n l'ou.
—Dixa que jo t'agarre, desvergonyit.

—¡Guay!—diu Peret prenent lo sach y marxant—¡ni que l'hagués mort!—y plegant dos trossos de teula llarguets com mitjos seccalls y tot encaminantse cap a l'Illeta a buscar fullas de morera pels cucs de seda que crian a sa casa, se posa a tocar las castanyolas ab un salero que desespera a la tía Dolores que llimpia de llágrimas y engrut la cara del seu xicot fregantli ab la punta del devantal.

—Tía Peluda—cria Peret quan ja és bon trosset lluny—escoltau com repiquen.
—Peluda se't tornés la llengua, mussol, carnús. A ta mare's dirá, y brillosa emprèn la marxa cap al poble mentres Peret saltant l'escurrim que baixa pel Galatxo se'n entra dins del bosch. Ja no's veu, sols se sent lo repicó de las castanyolas que fá enrojar las galtes de la tía Dolores que li sonan los repichs com riallas de la més punxosa burla.
—¡Cassola! per dins o per fóra? crida la quitxalla tornant a jugar.
—¡Per fóra!...
JOAQUIM PANADÉS.

Junta d'Obras del Port

Aquesta respectable entitat ha tingut l'atenció de remetre's, pera que'l publicuessim, la següent relació dels acorts presos en la sessió en que s'aprobaren las bases pera cedir terrenos del Moll de Costa en lo negoci dels bous argentins:
«En la sessió extraordinaria que celebró la Junta de Obras del puerto el dia 11 del actual, cuya acta ha sido aprobada en la ordinaria del dia 16, se dió cuenta del informe de la Comisión de Fomento respecto al proyecto de D. Angel Artal, que solicita la ocupación de una zona de terrenos del muelle de Costa para la construcción de corrales destinados a depósito de ganado vacuno, lanar y caballar, procedente de la República Argentina.

La Comisión, en su informe, propuso algunas bases, las que, discutidas detenidamente, han sido apro-

badas por la Junta en la siguiente forma:

- 1.ª La duración del convenio será de veinticinco años á contar desde la fecha de la concesión solicitada;
- 2.ª Comenzarán las obras dentro los nueve meses de la concesión, y terminarán dentro el año y medio de la misma;
- 3.ª El concesionario no podrá utilizar el local más que para almacenamiento de ganado bovino, lanar y caballar;
- 4.ª El concesionario realizará una importación mínima anual de seis mil cabezas de ganado vacuno;
- 5.ª El concesionario no dejará de realizar estas importaciones más que en los siguientes casos de fuerza mayor: a, prohibición de importación por parte del gobierno español; b, prohibición de exportación por parte del gobierno argentino; c, estado de guerra internacional en España ó en la República Argentina. Los demás casos de fuerza mayor que puedan ofrecerse, los declarará la Junta á su libre criterio.
- Al discutirse esta condición, expresó el Sr. Escandell que se limitara á dos años el caso de fuerza mayor y que no sea indefinido, cuya adición no prosperó, aprobándose la base en la forma redactada por la Comisión.
- 6.ª Finido el plazo de concesión de este convenio ó en cualquier caso de rescisión, los edificios quedarán de propiedad de la Junta;
- 7.ª Durante el tiempo en que por fuerza mayor no se utilicen los almacenes, podrá hacerlo la Junta, corriendo en estos casos de cuenta de la misma los gastos de conservación;
- 8.ª El desembarque del ganado se realizará en la forma que, de común acuerdo, adopten la Junta y el concesionario;
- 9.ª La concesión no será traspasada sin previa autorización de la Junta;
- 10.ª El concesionario realizará la conservación del edificio de modo que se halle en perfecto estado al caducar el convenio;
- 11.ª En caso de incumplimiento del contrato ó por cualquiera otra reclamación á que pudiera dar lugar, el concesionario renuncia á los beneficios de las leyes administrativas, considerándose agotada la vía administrativa en caso de que ella proceda. Renuncia también á su fuero y domicilio y se somete expresamente á la jurisdicción de los tribunales ordinarios de esta ciudad y sus superiores gerárquicos para todas las incidencias que puedan resultar del incumplimiento de este contrato, obligándose á designar un domicilio en la misma, donde tengan efecto todas las citaciones, notificaciones, emplazamientos, etc. que tuviese que dirigirse por parte de la Junta ó de quien la represente judicial ó extrajudicialmente;
- 12.ª Se tendrá en cuenta las indicaciones hechas en el informe de la Junta provincial de Sanidad sobre corrales para ganado en observación y arbolado purificador de la atmósfera en el recinto de los almacenes, corriendo á cargo del peticionario los gastos que ocasione el cumplimiento de los servicios de inspección sanitaria;
- 13.ª Aprobado que sea el convenio por la Superioridad, la Junta ó el concesionario podrán exigir que sea elevado á escritura pública, corriendo siempre los gastos de cuenta del último.

A las precedentes condiciones, propuso el vocal Sr. Caballé la siguiente base adicional, que, discutida, no prosperó: «Si establecidos los corrales y el negocio en plena actividad, prohibiera la Superioridad su continuación en los terrenos cedidos, se obliga el concesionario á trasladarlos inmediatamente, sin que por este concepto pueda en ningún caso pretender indemnización alguna. De ocurrir este caso, quedaría de hecho anulada la concesión.»

Con motivo del debate á que dió lugar el informe de la Comisión de Fomento, el Sr. Ingeniero Director de las Obras, después de haber expuesto los fundamentos de su tasación de los terrenos que se pretende ocupar con los corrales, manifestó que su voto era contrario al dictamen, no por el fondo del asunto, sobre el cual se reservaba completa libertad de juicio, sino solo por no haberse instruido el expediente que las leyes prescriben. Agregó que desde el primer momento había indicado la necesidad de atenderse á lo que éstas disponen respecto á la tramitación, cumpliendo así con un deber ineludible de su cargo y creyendo, además, que así favorecía la resolución más rápida y ventajosa para los intereses públicos en general y especialmente para los de Tarragona, é hizo notar que no podía abstenerse de votar, por no consentirlo el reglamento y porque tal vez fuera su abstención erróneamente interpretada; pero que á la abstención sobre el fondo, equivalía su voto con las explicaciones dadas.

Se lamentó de los ataques desconsiderados é injustos de que era objeto en la prensa; de que se intentara ahogar todo conato de discusión, por medio de amenazas é injurias, como si se huyera de la luz, cuando precisamente por la importancia y el carácter delicado del asunto, debía pedirse el concurso de todas las opiniones para obtener las mayores garantías de acierto.

Afirmó que estaba dispuesto á cumplir los deberes de su cargo con arreglo á su propio criterio, en defensa de los intereses públicos, que, tratándose del puerto, son los de Tarragona.

Contestó el Sr. Presidente, en vista de lo manifestado por el Sr. Ingeniero Director, que no vacila en afirmar que merece la consideración y aprecio de todos los individuos de la Corporación; y al proceder en el asunto que hoy ocupa á la Junta, ha obrado con la mayor lealtad y nobleza al indicar la tramitación que debía seguir el expediente, y cuya manifestación en modo alguno suponía oposición al mismo, lamentándose en gran manera de que la prensa se ocupase del asunto en la forma como lo hace.

El Sr. Ingeniero agradeció lo indicado por el Sr. Presidente.

Terminado el debate, la Junta acuerda aceptar por mayoría de votos el dictamen de la Comisión, y que se remita á la Superioridad el proyecto del Sr. Artal, recomendándolo con eficacia, acompañando copia del dictamen de la Junta provincial de Sanidad y del informe de la Comisión de Fomento, haciéndose constar las modificaciones en las bases que ella ha propuesto.

Finalmente, la Junta, á petición del Sr. Caballé, acuerda dirigirse á los señores senadores y diputados á Cortes por la provincia recomendándoles se interesen en el favorable despacho del proyecto del Sr. Artal.»

L'Associació Catalanista

de Montblanch en defensa de la producció vinícola

Ab gust insertem lo següent interessant document, que a l'Ajuntament de sa vila han adrestat los nostres bons amichs de Montblanch. Es una prova de la finalitat práctica de las entitats catalanistas y posa en molt bon lloch als membres de la Secció que l'ha enviada. Diu aixís:

«MAGNÍFIC SENYOR:

La Secció d'Agricultura de l'Associació Catalanista d'aquesta Vila, atenta, com déu responer al fi de sa creació, a l'interès de la producció vinícola, fonament insustituible de la agrícola de la mateixa, s'ha vist dolorosament sorpresa y's sent justissimament alarmada per lo projecte de lley fá poch presentat a las Corts per lo Ministre d'Hisenda creant un «impost sobre fabricació d'alcohols», que si arribés a ésser precepte legal causaria aviat la total ruina del cultiu vitícol en aquest districte municipal, per parlar no més que del dany que a la Secció y a aqueixa Corporació per manera directa interessa, perquè representa'l tancament absolut de la única porta que pessims sistemas tributaris en l'interior y indiferencias y desacerts en l'ordre internacional han deixat oberta als nostres vins: sa destilació.

Devant d'aqueix perill, quina terribilitat y inminencia no's sustraurán a l'alta consideració de l'Ajuntament, aquesta Secció's creu en lo deber de solicitar l'atenció y ajuda del mateix pera dur al Poder l'legislatiu la veu de la protesta més ferma contra dit projecte; y per això, estimant que may ab més veritat interpretarà aqueixa Corporació la necessitat de la Vila que regeix y'l comú sentir de quants vehins d'ella han meditat sobre aital desdixadíssim part ministerial, ni laborarà més activament en pró del bé de tots ells y del país en general, té l'honra de solicitar a V. M.ª que sens perjudici de qual-sevol's altres acorts conduents al fi exposat, se digni elevar a las Corts, en contra del projecte de referencia, una exposició que s'atreveix a indicar podria fundarse en las següents consideracions:

1.ª No tenint lo ví que's cull en aquesta comarca condicions pera la exportació ni pera'l consum interior per sa escassa força alcohòlica, degut a las condicions climatològiques y calitat del terrer en que's cultiva la vinya, ha de destinarse forsosament a la fabricació d'alcohols o aiguar-

dents, y venint recarregat per dit projecte l'alcohol de ví ab un impost de 25 pessetas per hectòlitre, y essent necessari's uns «vuit hectòlitres de ví de 10 a 11º (grau mitj dels vins de aquesta comarca) pera produirne «un d'alcohol», resultaria gravat l'hectòlitre de ví en unas 3 pessetas, preu que no arriba ja a alcansar lo ví en anys de cullita abundant.

2.ª Tenint la nostra comarca la desgracia de cullir vins de poca força alcohòlica y per tant de calitat inferior, resultarian aquests gravats ab un impost que en res afecta a las comarcas que tenen la sort de produirne de classes superiors y destinables, per tant, al mercat interior o a l'exportació, lo qual resultaria a totas llums una patent injusticia perquè no han d'ésser de pitjor condició's que cullen vins inferiors, als que'ls cullen de classes més bonas.

3.ª Perduda la riquesa vitícola de aquesta comarca, per causa de l'invasió filoxèrica, quan comensa a referse quelcom d'un dany tan gran com ha sofert y sofreix encara, vé'l nou projecte a enderrocar per complert sas esperansas, puig gravats los seus vins per l'impost en projecte, fá inútil tot esfors pera reconstituir las vinyas ab ceps americans, ja que si ha de pagar lo nou recarrech, cap remuneració li queda a l'abatut agricultor en premi dels seus inmensos sacrificis. Essent lo preu mitj del ví en aquesta comarca, en anys de cullita normal, lo de 7 a 8 pessetas lo hectòlitre, deduidas las 3 pessetas que tindria de pagar per lo nou impost, quedaria un valor líquid de 4 a 5 pessetas l'hectòlitre, preu ruïnós en extrem pera'ls propietaris de vinyas qual cultiu tindria d'ésser abandonat necessariament.

Podrá oposarse a las nostras observacions la de que l'impost hauria de pagarlo'l fabricant d'alcohols o aiguardents, però a això devèm contestar que dits fabricants a l'efectuar sas compras de vins, tindrian bon aconete de deduir del preu lo que'ls hi correspondria satisfer per l'impost. Además lo culliter no és casi may árbitre de fixar lo preu dels seus vins, sino que ha de subjectarse als que estableixi'l comerç influit per la lley de l'oferta y la demanda, rahó per la qual los preus serán majors o menors segons sia major l'una o l'altra.

De totas maneres no pot contarse may ab que aquesta comarca obtingui per los seus vins preus molt elevats, perquè, com queda dit, sa inferior calitat no deixa lloch a cap esperansa: forsosament han de destinarse a la destilació y'ls seus preus han d'estar en consonancia ab lo dels alcohols que, valdrán menys quant major sia l'impost ab que estigan gravats.

4.ª Lo nou projecte equiparals aiguardents y alcohols de brisa als industrials y'ls hi senyala, per consegüent, un impost de 50 pessetas per hectòlitre sense fixar cap grau. Això equival a matar per complert la destilació de las brisas, privant per lo tant al viticultor dels ingresos que obtenia ab la venda de dit producte, quin únic destí possible és lo de utilitzar lo com a adob, si arriba á ésser lley lo projecte que combatim.

Los suscrits, en la representació que ostentan, creuen poguer abrigar la fundada esperansa de que V. M.ª voldrà contribuir ab l'exposició que sollicita, y ab tots los demés medis que son zel li sugereixi, pera la realisació dels quals pot contar ab tot lo que valgui y pugui aquesta Secció, a evitar en quant está a la seva mà aquest nou y gravíssim atentat a la vida econòmica d'aquesta Vila, ja agònica per las mil vejacions del funest régim centralista que'ns oprimeix.

Montblanch 10 de Juliol de 1903. Magnífic Senyor:—Agustí Pedrol.—Baldomer Campdepadrós.—Joseph Andreu.—Joan Poblet y Teixidó.—Matias Rossell.»

Felicitem als estimats companys a dalt firmats y a l'important Associació de que són part, y desitjem que sas iniciatives siguin ben secundades y obtinguin l'èxit que mereixen devant de la nova injusticia gubernamental ab que volen atropellarnos los polítichs del Centre.

L'ARQUEBISBAT

Una falaguera noticia'ns plau poguer donar avuy a nostres llegidors. Es ella referent a la qüestió de nostre Arquebisbat, a quin, com se recordará, vá amensarse ab la supressió, no fá pas molt temps, aixecantse ab aital motiu un viu moviment de protesta de tots los bons tarragonins, de quants aimem de veras a nostre avuy desvalguda ciutat. Això nos valgué la promesa de que no'ns arreballarian la Primada de las

Ví ranci ferruginós natural,

de las Montañas de Poblet (Espluga de Francolí), elaborat pel culliter JOAN CIVIT Y ROSSELL, individuú de la Societat Científica Europea de Bruselas.

MEDALLA D'OR DE PRIMERA CLASSE

La fama d'aquest ví se va extenent rapidament per tota Espanya y per l'extranger. Cada dia aumenta son consum.

De venda en aquesta ciutat en los establiments, **Sans Germans**, Baixada de Misericordia.—**Joseph Riola**, Rambla de Sant Joan.—**Gabriel Massip**, Carrer Real.

Representant: **D. JOSEPH ANTONI JOVE**.

Comte de Rius, 15.-TARRAGONA.

Espanyas, de que's respectarian lo dret y la rah que per sobre de moltas altres te de subsistir nostra Metropolitana, de que no's portaria a cap l'injusticia ab que se'ns amensa. Mes, com en la majoria de casos los poltics deixan concebir esperansas ab l'unic objecte d'apaibagar lo calor que sos atropells fan naixer en lo poble, e precis que hi hagi qui'ls vigili pera cerciorarse de que no tramman res en contra dels interessos regionals. Y en aquest cas no ha faltat qui seguís fil per randa tota la trama, a fi de salvar a temps qualsevol contrarietat que surgir pogues. D'aquests treballs ne dona compte precisament nostre benivolgut amich en Vicens de Moragas, al president de l'Associació Catalana Sr. Ixart, en carta, quins paragrafs tenim lo gust de transcriur.

Diu aixís: «T volias saber noticias de las negociacions entre'l Govern y'l Vaticano en vers lo punt de la nostra Metropolitana. Jo vaig rebre carta del Pare Rupert de Manresa que m' deya que estaria dos días aqui a Barcelona, y que se'n anava a Madrid. Tenia jo noticia de que'l viatge tenia que veure ab las negociacions diplomáticas pendents.

Vaig donchs procurar-me una conferència intima ab lo P. Rupert no mes per parlar de lo de Tarragona.

Me v donar autorisació per dirte que estava completament rebutjat tot lo que fs referencia a supresi de l'Arquebisbat, que podiam estar completament tranquils, que m'ho assegurava ab conciencia completa de la cosa perquè li constava, y que encara mes, se tenia empenyo per part de la Curia Romana de trobar una manera de que's digués públicament que la Metropolitana havia de subsistir.

V acabar dient-me: no s'ha trobat encara la forma de fer una manifestació en favor de l'Arquebisbat, però s'ha troba no dupti qu farà. Ja veu donchs com no hi ha que temer de cap manera una solució perjudicial per Tarragona.

Me don autoritat per transmetrer aqueixas seguretats tornant a dir que las podia dar perqun tenia conciencia propia.

Podm donchs estar contents.»

Los qui coneixém d'antic a l'amich Moragas; los qui hem assaborit las mil una probas que d'amor a Tarragona té donades; los qui hem seguit pas a pas las diversas manifestacions que té fetas de desitjar com lo qui ms engrandiment que per dret propi requereix a nostra aimada ciutat; los qui hem admirat sa noblesa de sentiments, puig allunyat per etzars de la vida del caliu local que'ns f bategar lo cor en pr de nostre poble, pensa, sent y obra com a ver tarragoní; no'ns hem d'admirar de la nova proba de patriotisme que's trasllueix en lo paragraf que havm copiat. Per això, al rebre la nova, al darnos crrech de la trascendencia que revesteix, al pensar que no's tracta d'una noticia vulgar escrita a la lleugera y al correr de la ploma, sino filla d'un treball fonamentat, seri y reflexiu, nostre primer impuls ha sigut, al remerciari'l, ferla arribar, junt ab nostre humil però entusiasta felicitació, fins a nostre dignissim Prelat, sentia aquesta també extensiva a tots quants van contribuir a l'important protesta que abans hem esmentat.

Sants de la setmana

Diumenge, 19 de Juliol.—St. Vicens de Paul cf. y fr. y stas. Justa y Rufina mrs.—Dilluns, 20.—Sts. Elias y Jeroni Emilia fr.—Dimars, 21.—Prxides vg. y st. Daniel Magdalena.—Dimecres, 22.—Sta. Maria y st. Erundina vg.—Divendres, 23.—St. Cristina vg. y mr.—Dissabte, 24.—St. Jaume apstol, patr d'Espanya y st. Cugat mr.—Quaranta horas: Continuan a l'Iglesia de las Descalsas y dimecres comenarn a l'Iglesia de St. Domingo.

NOVAS

No trobém manera més digna y decorosa de contestar a tots los atachs, mentidas, insults y grollerias de tota mena que en la premsa han aparagut contra nosaltres y estimats amichs nostres, que reproduir la *Cotidiana* que publicava'l confrare barceloní *La Vanguardia* del divendres passat.

Deya aixís: «Falseando la verdad viven muchos, porque cuentan de antemano con que existen seres que consideran rebajarse demasiado el desenmascararlos. Y así va el mundo.

Unos chillan y gritan tergiversando a su antojo cuanto les place, y otros callan y sufren por no tomarse el disgusto de llamar falsarios a los que explotan la credulidad que para el mal tanto abunda.

Desvergonzados aquellos, apocados esos, la epidemia cunde. ¡Ay del que solo se escude en la sinceridad de sus actos y sus palabras! ¡Ay del que se figure que no usando de dobleces y viviendo una vida honrada est fuera del peligro! ¡Cuán equivocado est! Lenguas malditas le envenenarn el camino que ha de recorrer, manos que debieran ser cercenadas tejern una red de imposturas para enredarle en ellas, si no es avisado para escurrirse a tiempo.

Los incapaces de un acto generoso no cejarn en su propósito de zaherirle y mortificarle, abusando de él, porque no olvida que *de injurias leves y de enemigos cobardes, nadie se venga tan bien como el desprecioso y que gran discreción es no hacer caso de pocas cosas: grande nobleza de animo no enojarse de nada.*

Pero día hay en que al dar con uno de esos corazones, de los cuales ha dicho el escritor cuyas son las frases más arriba subrayadas, que *conciben el odio sin que haya agravio que se le engendre*, se recuerda lo del poeta, y entran ganas de exclamar con él:

«No ha de haber un espíritu valiente? Siempre se ha de sentir lo que se dice; nunca se ha de decir lo que se siente»

SILICEO.»

Ab la consegüent sorpresa copim de *La Avanzada*: «Nosotros no podemos menos que dar las gracias al amigo Redn por la brillantez con que rebatió las observaciones de los Sres. Saugar y Lloret, hasta el extremo de tener que declararse vencidos.»

Nostre confrare sab molt b que'ls esmentats amichs nostres no's declararen *vencidos*, sinó que sostingueren lo criteri de LO CAMP d'avuy d'ahir y de sempre. Si la cosa hagués ocorregut tal com diu *La Avanzada*, no hi hauria hagut necessitat de que'l Sr. Redn oferigus, ab los datos que posseia a casa seva, convencer de que en absolut no hi havia altres terrenos que'ls del moll de costa pera l'instalació dels coralls, ni s'hauria celebrat dos días després l'inspecció de terrenos quin resultat ja sabr *La Avanzada*. Lo Sr. Redn no pogué convencens, perquès veg practica-

ment que quatre jornals de terra no són tan difícil de trobar. Que'l *Diario de Tarragona* no miri gaire prim en faltar al octau manament, és cosa que's veu cada día; pero may hauriam cregut qu'un peridich avansat, y per afegidura federal, tergiversi'ls fets, ab l'agravant d'haver ocorregut a casa seva y ab personas invitadas. En aquestos casos la cortesia aconsella altrás procediments y sobre tot absolut respecte a la veritat.

posició fou retifada a prechs del mateix Sr. Maese, per considerarse aquest Sr. prou satisfet ab las explicacions que'ls don l Sr. president de la Junta y que podrán llegir en altre lloch d'aquest número.

Veym ab gust que ja comensan a sortir veritats, entre mitj de l'esps núvol de mentidas que'ns embocalla. Encaixila Sr. Pallars per lo que li copim y per lo que no li copim.

Alguns peridichs enemichs de Catalunya y de la veritat s'han vingut ocupant aquestos días dels fets ocorreguts a Arenys de Mar ab motiu de l'excursió feta a aquella població per l'Orfeó Català. S'ha parlat de crits subversius, de manifestacions y contra manifestacions catalanistas, y'ls primers no's varen donar ni s'han donat may a la nostra terra y lo darrer no és altra cosa que una invenció *reporteril*.

Lo cs no és nou sinó que's repeteix ab massa frecuencia. Lo nostre poble s poch amich d'imposicions y ms si aquestas són fetas per autoritats incompetents. Lo dems són invencions de peridichs que per deshonra nostra tenen encara entrada dins d'algunas llars catalanas y mantinguts pels cacichs grossos y petits. Invencions de periodistas famolenchs que han prs lo lema de Voltaire «*calumnia, que de la calumnia sempre'n queda quelcom*» sense pensar en si resulta cert aquell adagi de que lo qui escup al cel la saliva li cau al front.

Es curiós lo que va passant ab lo nou Delegat d'Hisenda Sr. Moreno. Al pendrer possessió se propos dit senyor que s'acabés la reventa de bitllets de la loteria que no siguessin d'aquesta administració y fins aqui res hi havia que dir.

Mes s lo cs que l'Administrador de Loterias té dret a proposar lo nbrament d'expendedors al Delegat d'Hisenda, y que en son día va ferse la proposta sens que fins ara hagi recaigut resolució.

Entre tant, s'han presentat los investigadors en los domicilis dels revenedors, que ja van inclosos en las propuestas de nbraments, y sens calcular que's tracta d'infelissos que ab la revenda guanyan un jornal miserable, los hi han siguts ocupats los bitllets, s'han celebrat las Juntas administrativas y aquestas han declarat com a ben fet lo *decomis* dels dcims. A un pobre revenedor del carrer Major li han ocasionat un perjudici de quaranta vuit duros y a altres també bastants.

No és encara aix lo pitjor, sino que confiats ab promesas verbals fetas per personas autorisadas, los revenadors havian expedit talns dels dcims que després los hi han sigut ocupats y calculis lo conflicte que's presentar si algún de dits bitllets surt premiat.

Estarm a la mira de lo qu'ocurreixi ab aquest assumpto y entre tant debm significar al Delegat d'Hisenda que'l su bon zel pera defensar los interessos de l'Administració, pot demostrarse en altres ordres y qu's verdaderament trist que per tiquis miquis administratius s'hagin ocasionat conflictes y pèrdua d'interessos a uns infelissos revenadors de bitllets, quan ni aquestos ni'l dign Administrador de Loterias de Tarragona, de tothom ben conegut y justament estimat, tenen cap culpa en lo que està passant.

Pera l'etern descans del que féu en vida nostre bon amich D. Baldomer Bar, se celebraren ahir uns solemnes funerals a l'Iglesia de la Santísima Trinitat. Sig una proba eloquent de las moltas simpatias y amistats que en vida conté degut a la seva ilustració, cultura y exquisit tracte social, la nombrossima concurrencia que assisti a l'acte.

Renovm a sa affligida familia nostre psam. Temps f que prenm paciència no parlant de l'escndol que tots los días té lloch a la platja vulgarment dita «Cssis de las dnas». Donat l'interès y'l zel que'ls enca-

rregats de la moralitat pública tenen peral cumpliment del su deber, estm convensuts de que no n'han tingut noticia.

Avuy los hi fem avinent, pera que hi posin coto, que en lo lloch esmentat s'hi banyan homes, essent aixís que de temps inmemorial era lloch reservat pera las dnas.

Adems, nos han comunicat que all hi està establerta una caseta ab un rètol que diu: «*Con permiso para hombres y mujeres*».

Molt grat nos seria sapiguer que hi donat tal permis, si és que siga, puig d'esser aixís per rahons aparents o de conveniencia privada, desitjarm fs revocat, y allavors las dnas pobres que no tenen quinze cntims pera gastarse, tornaran a resquitar lo lloch que per aital motiu ha estat reservat sempre per ellas.

De no és concedit lo tal permis del que'n fan fatxada, demostraria que'ls propietaris o propietaria tracta d'establir un comerç ilcit y tal volta immoral.

—Camisas y corbatas alta novetat. Camiseria de Pau Br, Comte de Rius, 20.

Per tres vegadas ha sigut convocada per l'Alcalde la Comissió de Consums del nostre Ajuntament, sense que hagi conseguit reunir-se.

Se veu que aquest assumpto com lo de la rebaixa de la contribució no interessan y per res afecta al pervindre de Tarragona.

Estm verdaderament en un país de vano.

Orfebreria religiosa y ornamentals de Iglesia.—J. CABALLÉ GOYENECH.

A mitja tarde d'ahir se reb en aquesta ciutat un telefonema de Madrid, comunicant que'l Ministeri Silvela havia presentat sa dimissió al Rey.

No's trobém, donchs, sense govern, lo qual no estranyar a ningú, perquè aquesta situació s la normal a Espanya.

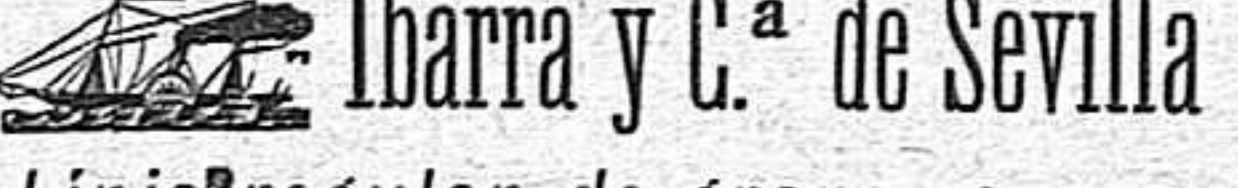
Havente decomisat per la Junta Administrativa'ls bitllets que tenian a la venda'ls expendedors Jaume Altadill, Joseph Guinovart y Salvador Olivé, posan aquestos senyors en co-neixement de las personas que hagin adquirit participacions del sorteig del día 20 del corrent, que poden passar a recullir son import.

Convalecencias.—Ovi Lecitina Giol.

Neurastenias.—Neurosteogeno Sugrañes.

Cansat de probar especificchs sense cap resultat, l'únic que m'ha fet surtir espesissim cabell a la calva més gran que'l meu cap tenia, s lo vegetal «Azgar» del perruquer CASALS.

TIP. DE FRANCESH SUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 9

Linia regular de grans vapors

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Mlaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo, Marín, Villagarcia, Carril, Corunya, Ferrol, Rivadeo, Gijón, Santander, Bilbao, Passages, San Sebastià, Bayonne, Bordeaux, Nantes, Dun-Kerque, Havre y Paris.

Sortirà d'aquest port lo día 23 de Juliol, lo vapor **Cabo Trafalgar**, son capit don Manel Ferreiro, admetent càrrega y passatgers pera'ls citats ports.

Lo despatxa son consignatari D. Marin Peres.

Company Valenciana de Navegació

Linia regular de grans y rpits vapors ENTRE Espanya, França  Italia

Vapors de la Company

Sagunt, Aleira, Játiva, Grao, Marts, Cabaal y Denia

Sortidas fixes y setmanals del port de Tarragona, directament pera **Marsella y Gnova** los dimars de cada setmana esca-la quinzenal a **Lirna**.

Pera **Valencia, Alacant, Almeria, Mlaga, Algeciras, Cadiz y Huelva** los dijous de cada setmana.

Viatges extraordinaris a **Marsella y Niza**.

S'admet passatge y càrrega a nolits reduits. S'admet càrrega ab nolit seguit y coneixement directe pera New-York, Nàpols, Baril Siracusa, Messina, Catania, Palermo, Cagliari, Venecia, Malta, Trieste, Fiume, Odessa, Braila, Galats, Alexandria, Port-Said, Suez, Aden, Bombay, Singapore, Hong-Kong, ab trasbordo a Gnova.

Agent: **D. Román Musolas**

Carrer d'Apodaca, 33.-TARRAGONA.-Teléfono, núm. 34

VAQUERA SUISSA

Aquest important establiment serveix llet al públich tots los días, dematí y tarde. Las horas d'esmunyir sern desis a nou del matí y de cinch a set de la tarde.

S'expendr exclusivament en las mateixas quadras, Carrer de Armanya, entre'ls de Lauria y Adriano, y en los magatzms de loza, cristall y porceana que la **Sra. Vda. de Joseph Mercadé**, posseix a la Rambla de Sant Joan, 44.

A totas horas y particularment a las d'esmunyir, podr l públich visitar la Vaqueria.

NOTA IMPORTANT. Las vacas que acaba de rebre aquesta casa són Suissas, vingudas directament d'aquell país.

PRXIMA OBERTURA

de l'establiment de queviures y dolsos de

FRANCESCH BOV

Carrer de l'Unió, 18 (CASA PALLEJÀ)

TARRAGONA

Hotel TERMINUS

282, ARAGÓ, 282

dvant del baixador del Passelg de Gracia y aprop dels tranvías

— BARCELONA —

Gran confort y gust artístich en totas las dependencias

RESTAURANT Y COLMADO

a disposició dels viatgers que hagin de marxar o arribin en los trens que a cada moment paran al baixador.

Esmorsars, de 12 a 3 tarde, de 14 rals en amunt. Dinars, de 6 a 10 vespre desde 4 pessetas.

Xarop de hipofosfites CLIMENT

La llegítima marca "SALUD"

Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt Srs. meus: Lo Nen X. de tres anys, sofria desde més d'un any d'una esferúla crónica. Cansat d'usar sens cap resultat quantas Emulsions y reconstituyents se precontenien per aquells casos, vaig ensenjar los Hipofosfites Climent, trobant consol lo pacient, ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Sitoniz, Catedràtic de Barcelona.
Srs. Climent y C.^a—Tortosa.—Molt senyors meus: Puch assegurarlos qu'en tots los casos d'Ashenia presentats a la meya clínica a causa d'afeccions genitals provinents de la falta de fixesa de las viscera abdominals (Enteróptosis) lo Xarop Climent marca SALUD m'ha donat inmillorables resultats.—Dr. Gibert, Especialista en parts y malalties de la dona.
Exigeixis lo llegítim Xarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s'en expén altre del mateix nom.

BANYS RIBAS

ESTABLIMENT MONTAGUT

Balneari de primer ordre

Obert desde 1.er de Juliol a 15 de Setembre

Aigües bicarbonatadas, varietat sulfatadas atemperadas.

De molt bons resultats en las malalties del ventrell, budells, òrguens biliars, melsa, òrguens orinadors y demés abdominals. Clima sumament agradable a l'estiu y tònich excitant. 810 metres demunt lo nivell del mar. Servey de fonda de 1.ª y 2.ª classe y Restaurant. Prèus econòmichs. Pera informes y prospectes, Unió, 23, botiga. Barcelona o al mateix Establiment.

DIRECCIÓ TELEGRÁFICA: BAÑOS-RIBAS

FORN

N'hi ha un pera llogar en un carrer cèntrich.

Informarán en l'administració de LO CAMP.

La Joya del Centre Establiment de begudas

DE JOSEPH RIOLA

Tarragona.—22, RAMBLA DE SANT JOAN, 22.—Tarragona

Cervesa fresca Moritz, rebuda diariament de la fàbrica. Horxatas y xarops fins, nectars y demés begudas del temps. Dipòsit de gel.—Vins y licors de las més acreditadas marcas a prèus econòmichs

SE SERVEIX A DOMICILI

Horas de classe.—PINTURA.—Classe pera noys: De set a dos quars de uou del matí.
Classe pera senyoretas.—De dos quarts de duas a las tres de la tarde.
DIBUIX.—Pera senyoretas: A la mateixa hora de la classe de pintura.
Pera noys: De set a dos quarts de nou del vespre.

GABINET Y CLÍNICA DENTAL

A. PONS ICART

SAN AGUSTI, NUM. 21, PIS SEGON, TARRAGONA

Tractament especial de las malalties de las dents y genivas.
Extracció de dents, caxals y arrels sense dolor.
Especialitat en emplastes, emplomaduras y orificacions.
Perfeccionament en la construcció de pessas y dentaduras de totes classes.

MAQUINARIA

agrícola, industrial y vinícola

Complet assortit en ferreteria

MARCELÍ VICENS

APODACA, 27, TARRAGONA

Unich representant en aquesta provincia de l'important casa de Barcelona, Srs. Ignaci Sanpere y C.^a, constructors d'aradas y bògits pera ondas llauradas y demés màquines agricolas.

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALANISTA

6 Redacció y Administració: Mendez Nuñez, 6

Tarragona, trimestre..... 1 pesseta
Fora..... 1 »
Extranger..... 2 »
Número d'avuy..... 10 céntes

Anuncis a prèus reduïts

Joan Ruiz y Porta Procurador

Méndez Nuñez, 16, 2.ª—TARRAGONA

EXCELSER

En Llanas ven uns paraigües de semi-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantíssim bó, que resisteix tota proba al devall d'uu canaló.

Ademés, també té uns vanos ab pintats tan rebóns, qni ai Rafel ni Murillo los podrian fer melló, a propòsit per regalos; causan gran admiració.

Trobaran també sombrillas y un gran assortit de bastons, parassols de totes menas que són molt barats y bons.
Mellor dit: no ya cap casa en tan bonas condicions.

26, COMTE DE RIUS, 26

Negoci lucratiu

Venda de varias participacions, de la societat tarragonina Pedrol y Companyia, domiciliada en aquesta ciutat y dedicada a l'extracció de materias fecals pel sistema «INODORO».
Darán rahó a l'Administració d'aquest setmanari.

Fàbrica de sabó

Miquel Melendres

Sabó desde 0.20 ptas., 0.22 y hasta 0.38 la lliura.
Se serveix a domicili.
Vilamitjana, 9, (Plá de la Seu, devant la porta de Sta. Tecla).

FUSTERIA

En aquest antic y acreditat taller se construeix tot lo referent al ram de fusteria, lo mateix en quant a obras, que'n treballs artístich-decoratiu y de luxo.
11, MENDEZ NUÑEZ, 11.

Centre d'Instrucció Musical

de Tarragona

EN LO

SALÓ AYNÉ

Queda oberta la matrícula pera l'ingrés a las classes de Solfeig, Teoria de la música, Piano y Instruments d'arch.
Lo dia 1.er de Octubre quedá obert lo curs de 1902 a 1903.

Horas de classe

Senyoretas: de 5 a 7 de la tarde.
Noys: de 6 a 8 de la nit.

RELOTGERIA

DE

F. RIGAU

Baixada de Misericordia 14 TARRAGONA

Gran assortit de rellotges de totes classes y preus. Taller de composturas.

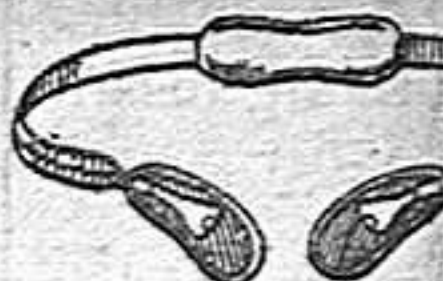
CLÍNICA DENTAL

D. FULGENCI AGUSTÍ ALEU

PROFESSOR-DENTISTA

Unió, 44, pral.—Tarragona

Curació prompta de las malalties de la boca y dents. Extraccions sense dolor.
Orificacions, empastaments y tota classe de obturacions.
Construcció de dents, dentaduras y aparells de totes classes y empleo de tots los anestesichs coneguts.

Gran fàbrica de braguers

34, Unió, 34

Herniados (TRENCAT.)

Aquest establiment compta ab los avensos més moderns y pràctichs que la ciencia requereix pera la construcció y aplicació de tota classe de braguers y d'aparells ortopèdichs.

Especialitat en lo braguer Articular Regulador Sistema Montserrat y ab lo tractament de las trenaduras.

Grans existencias en braguerets de goma pera la curació radical de las trenaduras congénitas y adquiridas de l'infancia y tot lo concernent a Cirurgia y a Ortopedia.

Casa recomenada per tots los senyors metjes que han tingut ocasió de conèixerla, tant per los generos de son catàlech com per los prèus reduïts.

PERE MONTSERRAT, Unió, 34.—TARRAGONA

La veritable propaganda

és farà usant tots los catalans l'inmillorable Paper de fumar CATALUNYA

ABONOS

químichs y minerals garantits per son més alt poder fertilisant, elaborant los complets especials pera cada terra y cultiu.

ABONOS

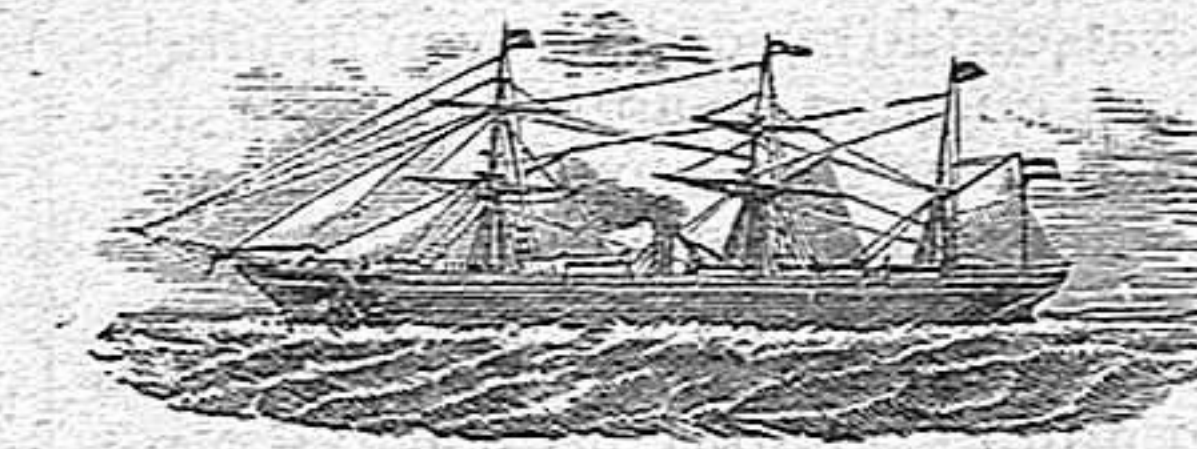
organo-químichs propis pera plantacions preparantlos també ab atenció a las necessitats de la planta y terra a que deuen destinarse.

Despulas, tercerilla etc., grans llegums etc.

COMISIONS Y REPRESENTACIONES

QUINTANA Y TORRES

Carrer de Barcelona, 4.—Tarragona

Serveys de la Companyia Transatlántica

Linia de Cuba y Méxich.—Lo dia 16 de Juliol sortirà de Bilbao, lo 19 de Santander y'l 20 de Coruña, lo vapor Ciudad de Cadiz, directament pera Habana y Veracruz. Adret passatje y carrega pera Costafirme y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la linia de Venezuela-Colombia. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Linia de Nova-York, Cuba y Méxich.—Lo dia 26 de Juliol sortirà de Barcelona, lo 28 de Málaga y'l 30 de Cadiz lo vapor León XIII, directament pera Nova-York, Habana y Veracruz. Combinacions pera distints punts dels Estats Units, Inorals de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Linia de Venezuela-Colombia.—Lo dia 11 de Juliol sortirà de Barcelona, lo 13 de Málaga y'l 15 de Cadiz, lo vapor Manuel Calvo, directament pera Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de La Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, admetent passatje y carrega pera Veracruz ab trasbord a Habana. Combina pel ferro-carril de Panamá ab las companyies de navegació del Pacífich, pera quals ports admet passatje y carrega ab bitllets y coneixements directes. Combinació pera'l litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatje pera Puerto Plata ab trasbord a Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris, ab trasbord a Habana. També carrega pera Maracaibo, Coro, Carupano, Trinitat, Guanta y Cumaná ab trasbord a Curaçao.

Linia de Filipinas.—Lo dia 18 de Juliol sortirà de Barcelona, habent fet las escalas intermitjas lo vapor Isla de Luzón, directament pera Port-Said, Suez, Colombo, Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa Oriental d'Àfrica, de la India, Java, Sumatra, China, Japó y Australia.

Linia de Buenos Aires.—Lo dia 2 d'Agost sortirà de Barcelona, l'5 de Málaga y'l 7 de Cadiz, lo vapor P. de Sarrástegui, directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

Linia de Canarias.—Lo 17 de Juliol sortirà de Barcelona lo 18 de Valencia, lo 19 d'Alacant y'l 22 de Cadiz, lo vapor M. L. Villaverde, directament pera Casablanca, Mazagan, Las Palmas, Santa Cruz de la Palma y Santa Cruz de Tenerife, retornant a Barcelona per Cadiz, Alacant y Valencia.

Linia de Fernando Poo.—Lo dia 25 de Juliol sortirà de Barcelona y el 30 de Cadiz, lo vapor San Francisco, pera Fernando Poo, ab escalas en Casablanca, Mazagan y altres ports de la Costa occidental d'Àfrica y Golf de Guinea.

Linia de Tanager.—Sortidas de Cadiz: dilluns, dimecres y divendres.
Sortidas de Tanager: dimars, dijous y dissabtes.
Pera més informes dirigir-se a son agent D. Emili Borrás

Elixir a la Ingluvina GIOL

Es lo millor remey pera la prompte y segura curació de totes las malalties del

VENTRELL

per crónicas que sian, regularisant son funcionament y reforsant los debilitats.
De venta en totes las Farmacias y en casa son autor, Passeig de Gracia, 4, Barcelona.

Farmacia Plana

al costat de la antiga CASA FIGUERAS REAL, C.—Tarragona

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antisèptichs.—Especialitats nacionals y extrangeras.

Aygua minero-medicinal TARRAGONA

Drogueria Plana

Antiga casa Figueras Real 6, cantonada Rebolledo 20

En aquesta casa trobará la industria, la agricultura y las arts, un complet surtit de drogas, sulfat y primeras materias pera abonos ab riquesa garantida y de importació directa.

PREUS LIMITATS VERITAT Sofre FLORESTILLA de la millor marca TARRAGONA

Academia Duarte

Carrer de la Palma, 2.—Tarragona

Se donan conferencias de tots los cursos de las Facultats de Dret y Ciencias socials y Filosofia y Llettras, comprenent en aquesta darrera las seccions corresponents a las tres llicenciaturas.

Lo curs, com en anys anteriors, comensarà'l dia 1.er d'Octubre, com aixis ho disposa l'art. 3.er del Reglament.

S'admeten alumnes interns y externs. L'Academia compta ab sufcient nombre de professors titulars pera cada secció.

Pera informes al Director D. Francesch Duarte, advocat, beneficiat de la S. I. Metropolitana.

CERVEZA

de primera calitat, se serveix a prèus reduïts en l'acreditat establiment

LA BATERIA

Rambla St. Joan, núm. 39

Gran assortit de vins y licors de totes classes, marcas de primera y prèus econòmichs.

S'arrendarà

o vendrà l'edifici núm. 16 del carrer de la Pau y número 15 de la del General Contreras, ab pago al comptat o a plazos. En dit edifici hi ha cups de bastanta cabuda y dos pous ab aigua abundant reunint dit local condicions pera poderhi instalar cualsevol industria.
Pera tractar dirigir-se al mateix interessat, qu'avuy en dia l'ocupa, o bé a don Joseph M.ª Pagés, Enginier a Reus.

Lo Dr. J. Jordán

DENTISTA

Té l'honor d'oferir a sos nombrosos clients y al públich en general, lo Gabinet Odontològich que ab los millors avensos de la Odontologia moderna ha establert a

Barcelona, Passeig de Gracia, 4, 1.ª (cantonada al carrer de Caspe, junt als teatres Tivoli y Novetats) y fenthi aixis mateix avinent que opera tots los dilluns a REUS en sa antiga clínica dental

Plassa de Prim, núm. 3, primer pis

DE LAS 9 DEL MATÍ A LAS 5 DE LA TARDE

EMULSIÓ NADAL

Unica que conté'l 80 per 100 d'oli pur de fetge de bacallá

Aprobada y recomenada per las Academies de Metges y Apotecaris

LA MELLOR:

LA MÉS AGRADABLE

Aygua naf SERRA

Aquesta triple aygua de flors de taronger, de perfumada y deliciosa aroma está elaborada ab la tendre, fresca y escullida del taronger agre y's vend en botellas de 1/4 de litre al prèu d'una pesseta.
A engrés importants descomptes. Farmacia y laborator de A. Serra.—Reus
A la menuda: Farmacia del Centre.—Tarragona.—Demanar AYGUA NAF SERRA